

CORRETTORE PROVA A 2019

1. Completa la parafrasi del testo, inserendo al posto giusto 8 parole scelte tra quelle mancanti

1 De vera nobilitate adsunt exempla Marci Porci Catonis, qui **COGNOMEN (9)** dedit Portiae
2 genti; C. Marii, qui Romam rediit, de Iugurtha triumphaturus; Socratis, qui **DOCTISSIMUS**
3 **(13)** et sapientissimus fuit omnium philosophorum.
4 Cato, quamquam **RURI (14)** genitus erat, tamen tam magnam gloriam consecutus est in re publica
5 **GERENDA (11)**, ut ad ordinem senatorium pervenerit atque **EUNDEM (6)** illustraverit.
6 Marius, qui ex infimis parentibus natus erat, probitate et virtute omnes superavit, ita ut
7 quaesturam et consulatum adierit in bello Iugurthino.
8 Ubi, cum Iugurtham et Bocchum fugavisset, multaue Numidiae oppida **CEPISSET (10)**,
9 deinde cum **ROMAM (16)** redisset, de Iugurtha triumphavit.
10 Socrates autem, a matre obstetrice ac patre marmorario **GENITUS (12)**, doctrina sua
11 sapientissimus putatus est Apollinis oraculo.

2. Leggi le seguenti affermazioni riferite al testo e barra la risposta esatta: vero o falso

1. Marcus Porcius Cato originem traxit a Claudia gente	VERO	FALSO
2. Cato, cum senator factus est, senatum illustravit	VERO	FALSO
3. Marius de Iugurtha triumphavit	VERO	FALSO
4. In bello Iugurthino Iugurtha et Bocchus Marium vicerunt	VERO	FALSO
5. Marius Metello in consulatu successit	VERO	FALSO
6. Cato et Marius ex claris parentibus orti sunt	VERO	FALSO
7. Socrates ipse marmorarius fuit	VERO	FALSO
8. Apollinis oraculum mortalium sapientissimum Socratem iudicavit	VERO	FALSO

3. Si scelga la risposta esatta fra quelle proposte.

1. Quae fuerunt Catoni virtutes?

- fortitudo et pulchritudo
- nequitia et calliditas
- **dignitas atque auctoritas**
- claritas ac salus

2. Marcus Porcius Cato curiosissimus fuit...

- magis litterarum quam militiae
- minus litterarum quam militiae
- magis militiae quam litterarum
- **tam militiae quam litterarum**

3. Quid traxit Marius a parentibus?

- infimam novitatem
- novissimum avum
- **humilem originem**
- sordidum hortum

4. Quid Marius egit post bellum Iugurthinum ?

- In consulatu Metello successit
- **Romae ingenti gloria triumphavit**
- Probitate et virtute floruit
- Quaestor Metelli consulis fuit

5. Quis Bocchus fuit?

- Numidiae rex
- **Iugurthae socius**
- auxilium Romanorum
- victor Mauritaniae

6. Quis Romae triumphavit ?

- ingens gloria
- Iugurtha
- **Marius**
- Consul Metellus

7. Socrates natus est...

- nobili loco
- **ex humilibus parentibus**
- e patre nobili, sed matre serva
- paucas philosophantium scholas inlustraturus

8. Socrati fuit...

- oraculum sapientiae
- pater Apollo
- **mater obstetrix**
- iudicatus marmorarius

4. Scegli la risposta esatta tra quelle proposte

1. r.2 Quidem è:

- pronome indefinito nominativo singolare
- pronome indefinito nominativo plurale
- avverbio**
- congiunzione coordinante

2. r.3 Ut introduce una subordinata:

- consecutiva**
- completiva
- temporale
- finale

3. r.4 Quam è:

- aggettivo interrogativo
- congiunzione subordinante
- pronome relativo
- avverbio**

4. r.6 Quoque è:

- aggettivo indefinito
- nesso relativo con -que enclitico
- avverbio**
- aggettivo indefinito negativo

5. r.6 Nonne introduce:

- a) interrogativa indiretta
- b) interrogativa retorica con risposta affermativa**
- c) interrogativa retorica con risposta negativa
- d) interrogativa esclamativa

6. r.11 Capto è:

- a) participio perfetto ablativo**
- b) participio perfetto dativo
- c) indicativo presente
- d) supino passivo

7. r.11 Romam è:

- a) complemento oggetto
- b) moto a luogo**
- c) locativo
- d) moto per luogo

8. r.13 Quo ha funzione di:

- a) complemento di causa
- b) congiunzione finale
- c) avverbio
- d) secondo termine di paragone**

5. Inserisci nel nuovo contesto i verbi sottolineati, se necessario modificandoli

1. rr 1-2 Cato, a quo Porciae gentis proles originem traxit, apud Tusculanum vicum natus est.

Porciae gentis proles originem traxit a Catone, qui apud Tusculanum vicum **natus erat/est.**

2. rr. 5-6 Hic in tanta civium veneratione fuit, ut sapientia sua ordinem senatorium auxerit.

Hic effecit ut sapientia sua ordinem senatorium **augeret.**

3. r. 6-7 Nonne Marium... novimus ?

Ex te quaero nonne Marium **noverimus.**

4. rr. 7-8 Tanta in eo probitas et virtus floruit, ut in bello Iugurthino Metelli consulis quaestor fuerit.

In bello Iugurthino Metelli consulis quaestor fuit, quia magna in eo probitas et virtus **floruit/ florebat (floruerunt / florebant)**

5. rr. 8-9 primum Metelli consulis quaestor fuit, deinde ipsi in consulatu successit.

Postquam Metelli consulis quaestor **fuerat / fuit**, ipsi in consulatu successit.

6. rr. 9-10 Iugurtham ipsum et Bocchum victos fugavit

Cum Iugurtham ipsum et Bocchum **vicisset**, eos fugavit.

7. rr. 12-13 [Socratis] doctrina omnium philosophantium scholae illustratae sunt.

Constat Socratis doctrina omnium philosophantium scholas **inlustratas esse**.

8. rr. 12-14 Socratem, quo nemo mortalium doctior iudicatus, mater obstetrix et marmorarius pater genuit.

Socrates, quem mater obstetrix et marmorarius pater **genuit / genuerunt**, doctissimus omnium mortalium iudicatus est.

6. Inserisci le parole mancanti, declinandole adeguatamente, nel seguente brano, tratto dal prosieguo del brano precedente (solo per conseguire il livello A2):

Quis igitur, ingenii compos, tot illustrium **virorum** claritudinem sordidam aut ignobilem dicere **ausus est / audeat / audebit?** Necessè enim est aut nusquam in mortalibus esse nobilitatem, aut **illos** omnium fuisse nobilissimos, quorum ingenia ac vires industria et omnium optimarum artium disciplinae non modo praeter **ceteros** noverunt, sed paene usque ad divinitatem produxerunt. Non itaque contrahitur ex genere nobilitas, verum ex insita animi **virtute**. Multi enim clarissimis viris

geniti, adeo flagitiose ac turpiter **vixerunt / vivunt**, ut eos non modo illustres, verum obscuros vocare meritum sit. Superioris Africani filius Scipio, nonne paternam probitatem ignavia sua **superavit**, qui ab Antioco rege captus, turpissime supplex iunctis manibus vitae spatium **rogavit**?